

PROVOZNÍ NÁKLADY SOUPRAV ZEMĚDĚLSKÝCH STROJŮ – EXPERTNÍ SYSTÉM

Expertní systém "Provozní náklady souprav zemědělských strojů" je interaktivní dialogový program pro modelování a výpočet provozních nákladů souprav zemědělských strojů (traktor + mechanizační prostředek) na technické zajištění operací.

Uživatel si nejprve vybere technologickou operaci, v dalším kroku si zvolí mechanizační prostředek. Program si ke zvolenému mechanizačnímu prostředku automaticky přiřadí vhodný traktor a zpracuje výstupní relaci „Ekonomika soupravy“. Tato výstupní relace je zpracována z databáze automaticky pro následující podmínky:

- pořizovací cena stroje – uvedena průměrná orientační cena v roce 2025 (bez DPH) při pořízení stroje za hotové
- základní doba odpisování stroje je nastavena na 8 let
- základní roční nasazení (h/r) je u každého stroje nastaveno na doporučené ekonomicky zdůvodněné nasazení, další 2 volitelné jsou nastaveny na 70 resp. 130 % základní hodnoty
- pohonné hmoty (PH) – nafta, cena je nastavena na 27 Kč/l (cena bez DPH)
- spotřeba paliva je uvedena průměrná spotřeba při nasazení soupravy ve vybrané technologické operaci
- náklady na garážování (uskladnění) stroje vychází z roční sazby 150 Kč za 1 m² plochy potřebné pro uskladnění stroje (délka x šířka stroje při uskladnění)
- osobní náklady řidiče ani obsluhy stroje nejsou do provozních nákladů soupravy zahrnuty.

Uživatel se může přes tlačítko „Upřesnit parametry mechanizačního prostředku“ vrátit k tabulce vstupních hodnot mechanizačního prostředku v ní je možno:

- zadat konkrétní název stroje (značku a typ stroje) a případně upravit pořizovací cenu stroje
- upravit způsob pořízení stroje (hotově/úvěr/leasing)
- změnit dobu odpisování stroje
- změnit roční nasazení stroje (možno zadat 3 varianty)
- změnit libovolně ostatní údaje v tabulce podle lokálních podmínek (rozměry stroje, náklady na uskladnění, výkonnost, náklady na opravy a udržování)

- doplnit osobní náklady obsluhy (pokud mechanizační prostředek vyžaduje obsluhu – např. sklízeče brambor)

Uživatel se může přes tlačítko „Upřesnit parametry traktoru“ vrátit k tabulce vstupních hodnot traktoru v ní je možno:

- zadat konkrétní název traktoru (značku a typ a případně upravit pořizovací cenu stroje
- upravit způsob pořízení stroje (hotově/úvěr/leasing)
- změnit dobu odpisování stroje
- změnit roční nasazení stroje (možno zadat 3 varianty)
- změnit cenu a spotřebu paliva
- změnit libovolně ostatní údaje v tabulce podle lokálních podmínek (rozměry stroje, náklady na uskladnění, výkonnost, náklady na opravy a udržování, silniční daň, zákonné pojištění a ostatní fixní náklady)
- doplnit osobní náklady řidiče a případně doplnit osobní náklady obsluhy (pokud traktor vyžaduje další obsluhu)

Po odeslání získá uživatel výstupní relaci s podrobnou strukturou fixních, variabilních i celkových provozních nákladů stroje jak na 1 h provozu tak na měrnou jednotku výkonnosti. Provozní náklady jsou ve výstupní relaci zpracovány pro 3 varianty ročního nasazení traktoru a pro 3 varianty ročního nasazení mechanizačního prostředku a rovněž průměrné hodnoty.